

پیوست ۲

نظام مراقبت بلایا

تدوین:

دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا، معاونت بهداشت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

(دکتر علی اردلان، هما یوسفی، نرگس روحی، جواد سلطانی)

با همکاری:

کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه

(دکتر محمود سروش، دکتر ابولقاسم امیدوارنیا، دکتر حسین کاظمینی، فرشته فقیهی، میترا توحیدی،

مهندس محراب آقازاده، علی اسدی، دکتر سید تقی یمانی، شهرزاد والافر،

دکتر محبوبه دینی، دکتر کتایون خداوردیان، خانم فرزانه صادقی)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا

کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه

دستورالعمل برنامه مراقبت وقوع و پیامدهای بلایا

- پس از وقوع هر مخاطره، مسئول مدیریت و کاهش خطر بلایای مرکز فرم مربوطه را طی دو هفته بعد از وقوع تکمیل می کند. تکمیل اجزای فرم با بر اساس منابع اطلاعات ذکر شده در جدول زیر انجام می گیرد. این منابع عبارتند از مسئولین مدیریت بحران منطقه، مدیریت گسترش شبکه و مسئولین بلایا در گروه های تخصصی معاونت بهداشت (بیماری های واگیر، بیماری های غیر واگیر، بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای، بهداشت خانواده و مدارس، آزمایشگاه، تغذیه، بهداشت روان، آموزش بهداشت)
- گزارش "**صفر**" الزامی است. چنانچه مخاطره ای منجر به هیچ آسیب یا خسارتی در منطقه تحت پوشش یا مراکز بهداشتی نشده باشد، ضروری است، گزارش صفر آن به سطح بالاتر ارسال شود. هدف از این کار دو مورد زیر است: (۱) افزایش حساسیت به وقوع مخاطرات. زیرا ممکن است مخاطره بعدی منجر به آسیب شود. (۲) جمع آوری اطلاعات منجر به آسیب شده اند به کل مخاطرات.
- پایش برنامه در هر سطح توسط سطح بالاتر بر اساس فرم پایش بصورت فصلی انجام می گیرد.

پیامدهای مورد نظر برنامه کدامند؟

پیامدهای مورد نظر برنامه نظام مراقبت بلایا در سه گروه کلی زیر تقسیم می شوند:

منبع جمع آوری اطلاعات	(۱) آسیب به پرسنل بهداشتی درمانی
گسترش شبکه	تعداد پرسنل مصدوم (شامل بستری و سرپایی)
مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری	تعداد پرسنل فوت شده
گسترش شبکه	غیبت پرسنل از کار (طی ۲ هفته بعد از وقوع مخاطره)
	(۲) آسیب به مرکز/پایگاه
گسترش شبکه و دفتر فنی	خسارت سازه‌ای به مرکز/پایگاه (شامل دیوار، سقف و ستون)
گسترش شبکه و دفتر فنی	خسارت غیرسازه‌ای به مرکز/پایگاه (شامل تاسیسات آب و برق و گاز، تجهیزات، لوازم و وسایل، درب ها و شیشه ها و امثالهم)
مسئولین بلایا در هر گروه تخصصی (اعضای کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه)	آسیب به برنامه‌های ارائه خدمت در مرکز/پایگاه (طی ۲ هفته بعد از وقوع مخاطره) شامل برنامه های بیماری های واگیر، بیماری های غیرواگیر، تغذیه، آزمایشگاه، بهداشت خانواده، بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای، بهداشت روان، آموزش بهداشت
گسترش شبکه و دفتر فنی	خسارت اقتصادی به به مرکز/پایگاه (شامل خسارت سازه ای و غیرسازه ای، بدون احتساب خسارت به درآمد)
	(۳) آسیب به جمعیت تحت پوشش
مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری	تعداد جمعیت تحت پوشش که تحت تاثیر مخاطره قرار گرفته اند (منظور تعداد افرادی است که نیاز فوری به کمک های امدادی دارند)
مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری – بیمارستان ها – مدیریت بیماری ها	جمع تعداد جمعیت مصدوم در منطقه تحت تاثیر (یا بیمار در صورت اپیدمی) – شامل موارد بستری و سرپایی
مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری	تعداد جمعیت فوت شده در منطقه تحت تاثیر
مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری	تعداد ساختمان خسارت دیده در منطقه تحت تاثیر و میزان خسارت وارده به ساختمان ها
مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری	خسارت اقتصادی در منطقه تحت تاثیر

مخاطرات مورد نظر برنامه کدامند؟

از نظر تعریف، مخاطره عبارت است از پدیده فیزیکی که می‌تواند بالقوه آسیب‌زا باشد. بعنوان مثال، زلزله یک مخاطره است که می‌تواند بالقوه باعث آسیب جانی به مرکز ارایه خدمات بهداشتی درمانی و پرسنل آن بشود، یا ساختمان و لوازم و تجهیزات مرکز را تخریب کند یا عملکرد مرکز را مختل نماید. مخاطره همچنین می‌تواند باعث آسیب جانی یا مالی به جمعیت تحت پوشش شود. مخاطرات مورد نظر این برنامه در زیر فهرست شده اند:

فهرست و کد انواع مخاطرات			
مخاطرات زمینی شناختی		مخاطرات زیستی	
G-1	زلزله	B-1	اپیدمی‌ها
G-2	رانش زمین (بدنبال زلزله)	B-2	هجوم جانوران موذی
G-3	نشست زمین	B-3	حمله حیوانات وحشی
مخاطرات اب و هوایی		مخاطرات فناورزاد	
G-4	روان‌گرایی	T-1	انفجار گاز
G-5	آتش‌فشان	T-2	انفجار بمب
G-6	سونامی	T-3	آتش‌سوزی
HM-1	طوفان	T-4	نشت مواد مضر
HM-2	گردباد	T-5	تهدیدات هسته‌ای
HM-3	باران‌های سیل‌آسا	T-6	تهدیدات رادیولوژیک
HM-4	سیل برق‌آسا	T-7	تهدیدات بیولوژیک (مثل آنتراکس، طاعون، ...)
HM-5	سیل رودخانه یا امواج بلند ناشی از طوفان	T-8	تهدیدات بیولوژیک مثل آلوده کردن آب یا مواد غذایی
HM-6	رانش زمین بدنبال بارش شدید و سیل	T-9	تهدیدات شیمیایی از نوع عوامل تاول‌زا
HM-7	شرایط جوی شدید (گرما یا سرمای شدید)	T-01	تهدیدات شیمیایی از نوع مواد صنعتی سمی
HM-8	گرد و غبار	T-11	تهدیدات شیمیایی از نوع عوامل اعصاب
HM-9	طوفان شن	T-21	تهدیدات شیمیایی مثل انفجار تانکر کلر
HM-01	کولاک	T-31	از کار افتادن سیستم تهویه
HM-11	بادهای شدید	T-41	قطع برق
HM-21	آلودگی هوا	T-51	قطع آب
مخاطرات اجتماعی		T-61	تخلیه فوری تمام یا بخشی از مرکز
S-1	جابجایی گسترده جمعیت	T-71	حوادث با مصدومین متعدد
S-2	حمله به مرکز (شامل مسلحانه و غیرمسلحانه)	T-81	سرقت
S-3	گروگان‌گیری پرسنل		
S-4	بچه دزدی		
S-5	تهدیدات سایبر (در صورت وابستگی کارکرد مرکز به سیستم شبکه اینترنت)		
S-6	اغتشاشات		

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا
کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه

فرم ثبت داده های مراقبت وقوع و پیامدهای بلایا

این فرم طی ۲ هفته بعد از وقوع یک مخاطره تکمیل می شود. برای منابع اطلاعات هر سوال به جدول مربوطه در راهنمای برنامه مراجعه نمایید.	
نام دانشگاه	۱
نام شهرستان	۲
نام مرکز	۳
نوع مخاطره (بر اساس کدهای پیوست)	۴
روز ... ماه ... سال ...	۵ تاریخ وقوع مخاطره
ساعت دقیقه	۶ زمان شروع وقوع مخاطره
... نفر	۷ تعداد پرسنل مصدوم بستری
... نفر	۸ تعداد پرسنل مصدوم سرپایی
... نفر	۹ تعداد پرسنل فوت شده
... نفر ساعت	۱۰ جمع غیبت پرسنل از کار در مرکز (طی ۲ هفته بعد از وقوع مخاطره)
... درصد	۱۱ میزان خسارت سازه‌ای به مرکز (شامل دیوار، سقف و ستون)
... درصد	۱۲ میزان خسارت غیرسازه‌ای به مرکز (شامل تاسیسات آب و برق و گاز، تجهیزات، لوازم و وسایل، درب ها و شیشه ها و امثالهم)
برنامه	میزان اختلال در ارائه خدمات مرکز (طی ۲ هفته بعد از وقوع مخاطره)
بیماری واگیر	
بیماری غیرواگیر	
بهداشت محیط	
بهداشت حرفه ای	
بهداشت خانواده	
بهداشت روان	
تغذیه	
آموزش بهداشت	
تغذیه	
... ریال	۱۴ جمع خسارت اقتصادی به به مرکز (شامل خسارت سازه ای و غیرسازه ای، بدون احتساب خسارت به درآمد)
... نفر	۱۵ کل تعداد جمعیت تحت پوشش مرکز
... نفر	۱۶ جمع تعداد جمعیت تحت پوشش که تحت تاثیر مخاطره قرار گرفته اند (منظور تعداد افرادی است که نیاز فوری به کمک های امدادی دارند)
... نفر	۱۷ جمع تعداد جمعیت مصدوم در منطقه تحت تاثیر (یا بیمار در صورت اپیدمی) - موارد بستری
... نفر	۱۸ جمع تعداد جمعیت مصدوم در منطقه تحت تاثیر (یا بیمار در صورت اپیدمی) - موارد سرپایی
... نفر	۱۹ جمع تعداد جمعیت فوت شده در منطقه تحت تاثیر
... ساختمان	۲۰ جمع تعداد ساختمان خسارت دیده در منطقه تحت تاثیر
... درصد	۲۱ متوسط میزان خسارت به کل ساختمان‌ها در منطقه تحت تاثیر
... ریال	۲۲ جمع خسارت اقتصادی در منطقه تحت تاثیر